

CAPVT I.

DE OFFICIIS ERGA DEVM.

§. 101.

Prinzipium generalissimum officiorum, quae Deo debent homines, est *manifestatio perfectionum diuinarum*; etenim, cum finis mundi conditi sit illa ipsa perfectionum diuinarum manifestatio & diuinae gloriae illustratio (§. 770. Theol.), ad eam promouendam omnes homines allaborare debent; igitur ea facere, sine quibus obtineri nequit, & omittere, quae illi aduersantur.

Quod
funda-
men-
tum
officio-
rum
homi-
nis erga
Deum?

§. 102.

Omnes homines ad veram certamque *Dei* & eius attributorum *cognitionem* acquirendam obligantur; finis enim conditi mundi diuinarum perfectionum manifestatio est: aberrabit autem necessario ab hoc scopo, qui aut perfectiones Dei omnino ignoret, aut alias huic enti tribuerit, quam quae cum illius natura & essentia consistere possint; connitendum igitur cuilibet est; vt veram de Deo cognitionem, siue rationis siue reuelationis ductu, acquirat (Cap. II. & seqq. Theol.).

Quod
pri-
mum
offici-
um?

§. 103.

Deum *amore* eoque *summo* complecti debemus; Deus enim non solum ens perfectissimus (§. 727. Theol.), sed & beneficentissimus (§. 744. Theol.) est: ex cognitione autem perfectionum & memoria beneficiorum

Quod
alte-
rum?

rum necessario oritur amor, perfectionum & bonitatis magnitudini respondens; Deum ergo summo amore complecti debemus: h. e. ex toto corde, ex tota anima, ex omnibus viribus.

§. 104.

Quod
terti-
um?

Deum *reuereri* & timere *filiali timore* debemus; ex sincero enim amore necessario nascitur cura & sollicitudo, ne aliquid agamus, quod ei displiceat, aut omittamus, quod placeat: quae sollicitudo, cum reuerentia aut timor filialis dicatur, patet nos ad reuerendum & timendum Deum obligari. Sed hoc ipso simul *timor seruilis*, solum ex comminatione poenarum ortus, a cultu diuino excluditur; etsi ceterum in republica necessarius sit.

§. 105.

Quod
quar-
tum?

Summa in Deo *fiducia* ponenda, in eiusque voluntate penitus conuiescendum est; mundus enim Dei sapientia & prouidentia administratur (§. 784. Theol.); spem igitur firmam habere merito debemus, eum ita omnia disponere, vt nihil nobis desit, quod ad veram felicitatem acquirendam & conseruandam necesse est, verbo: summa in eo fiducia ponenda. Igitur sapientissimis quoque illius consiliis nos totos permittere, iustissimis mandatis subiicere, item patienter, moderate & tranquille ferre debemus, quae constituit.

§. 106.

§. 106.

Deus ab hominibus est *inuocandus*; ete- Quod
nim Deus omnia nobis bona largiri, atque quin-
mala auertere & potest & vult: lege autem tum?
naturae ad bona nobis exoptanda, & mala
auertenda obligamur; mediis ergo quoque
ad id consequendum vti, h. e. cor & men-
tem ad Deum eleuare, opemque illius im-
plorare debemus. Atque his *inuocatio Dei in-*
terna continetur.

§. 107.

Externus quoque *cultus* Deo est exhiben- Quod
dus; equidem 1. cum totus homo a Deo pe- sex-
nitus pendeat, illique sit subiectus, patet tum?
eum non tantum internis, sed etiam exter-
nis actionibus ad illustrandam Dei gloriam
obligari: sed praeterea 2. cultus externus
efficacissimum est medium, tum ad conser-
uandum internum Dei cultum in nobis, tum
ad excitandum in aliis; igitur ad cultum ex-
ternum Deo exhibendum, ad *preces*, ad *sup-*
plicationes, ad *gratiarum actiones*, & alias publi-
cas animi testimonificationes obligamur.

§. 108.

Etsi ratio & lex naturalis cultum exter- An ius
num perinde ac internum Deo exhibendum natu-
demonstrat: modum tamen, locum, tempus rae mo-
speciatim non definit; reuelatione igitur ho- deter-
minibus opus fuisse intelligis, vt modus tem- minat?
pusque discerent, quibus Deus se coli vellet.

§. 109.

Ex iis, quas adhuc stabiliuimus, propo- Qui
C 3 fitio- Officiis

erga
Deum
non
faciunt
fatis ?

sitionibus patet, eos officiis erga Deum non facere satis, qui solum *cultum mechanicum* Deo exhibent, in externis actibus sine animi attentione & consensu consistentem; qui solis precibus formulariis contenti sunt; qui pietatem politicam sine interna animi mutatione ad salutem sufficere putant. Huc pertinent quæque *superstitiosi*, *sortilegii*, *blasphemi*: item *tentatores* Dei, qui effectus supernaturales seu miracula expectant; exemplo sint, qui probationibus per aquam, ferrum candens, duellum ad eruendam veritatem aut innocentiam olim vsi sunt.

C A P V T II.

DE OFFICIIS HOMINIS ERGA

SE IPSVM.

§. IIO.

Quot-
plicia
officia
erga se
ipsum ?

Hominis officia erga se ipsum triplicis sunt generis: alia nimirum ratione *animi*, alia ratione *corporis*, alia ratione *status externi*, ad quem pertinent opes, honor, fortuna. Sed quoniam duæ sunt animi facultates, patet alia iterum officia ratione *intellectus*, alia ratione *voluntatis* esse.

§. III.

Quod
genera-
le offi-
cium ?

Homo non solum ad conseruationem, sed etiam ad perfectionem sui, facultatumque suarum obligatur; homo enim ad illustrandam Dei gloriam obligatur (§. IOI.): nequit autem finem hunc assequi, nisi se conseruare, & perficere studeat; igitur se conseruare & perficere tenetur. §. I12.